

ARGI-UNEAK

NORMALKUNTZA ALA ERREZ-KUNTZA?

Saltza guztietan sartzen dabe Normalkuntza.

—Aspaldiko okerrak zuzentzea al da ori?

—Euskerari aspaldian imiñitako ostopoak or daude.

—H'a al da ostoporik aundiena?

—Euskera asko zailtzen du eta arri-koskor ederra euskal-bideetan, erdi-erdian imiñiak eta oso arduraz zaindua.

—Normalkuntza baño ez al lizake oba, Errezkuntza?

—Baña, 25 urtean zear ainbeste izardiz bustitako arri eder ori nolan kenduko dabe ba?

—Egon gintzan, 50 urte luzeetan, arri eder orregaz bidean ostopo egin barik, ba! Zergaitik imiñi dabe, sendo erroturik, bide-erdian?

Iraultza baten gomutagarri da eta kontuz orreri ikututeagaz; oba dozu zeure burua itxaso aundira bota, Euskera arloan itota zagoz-da. Ez dozu ezertako be balio.

—Zer, ba, Ostopozaindia al daukagu ala.

—Alan emoten dau.

Oba leukie ostopoak kendu, euskal-izkuntza erreztu, erriak egin eta sortu daben berbia zaindu...

—Asieran esan eben: Ez dogu atzera-martxarik. Eta, kito.

Beste arek esan ebana: Geuk ikasi dogu eta ikasi...

Eta, Euskeraren ona?

—"Or konpon, Mari Anton".

ATUNAREN BURRUKA

—DEIA'k ekarri dau, atuna dala-ta, gataska eta burruka izan dala Ondarrabi eta Endaia'ko arrantzaleen artean.

—Ori negargarria dok.

—Zer? Atunaren burruka?

Ez, euskaldunen arteko burruka, baizik

—Izan be, erdibituta gagoz betidanik...

Bai, erromatarrek izan ziran gure lenengo erdibitzalleak, Pireneetako gallurrean gure muga ipiñi zutenean...

Arrezkero emen gagoz tonto-tonto, erdibituta.

Arrezkero bi milla urte pasa dozak eta aizkenerako geuk pe bi erri garala sinistu.

Iparragirre berak be zer egin eban?

Txo, Iparragirregaitik gaizki esaka ez asi...

Iparragirre bere garaikoa zan eta euskaldunen ezaguera osoa ez eukan, bestela ez eban kantatuko: "Endaian nago txoraturikan / zabal zabalik begiak / ara España lur oberikan / ez da Europa guztian".

"Ara Euskalerra" esan eban.

—Geuk bai esaten dogu ori, baña berak Endaia'tik Irun'era

begira, nola esan diteke "Ara Euskalerra" Euskalerrian ba'dago...

OXFORD, HAYWARD ETA EUSKERA

—Jack Hayward'ek bi itzaldi emon dauz.

—Nun eman dauz?

—Euskalerra'n: Bilbo'n eta Iruña'n.

—Eta, nor degu jaun ori?

—Oxford'en dagoen Institutu baten buruzagia.

—Zertan diardu Institutu orrek?

Europa da beuren lanen elburu eta Oxford'en dago talde ori eta Euskera irakasleak bear dabez Oxford'ako.

—Euskera, Euskara eta Uskara bada zer edo zer.

PICASSO'REN EL SUEÑO

—Zer da Picasso'ren El Sueño?

—Barak egiñiko lauki bat, New York'en saldu dana.

—Zelakoa da?

Ez aundi eta ez txiki-txoa be: metro t'erdia bat luze.

Zenbatian saldu dabe?

—Zazpi milla millo laurleko edo pezeta.

—Orrenbeste Bilbo'ko

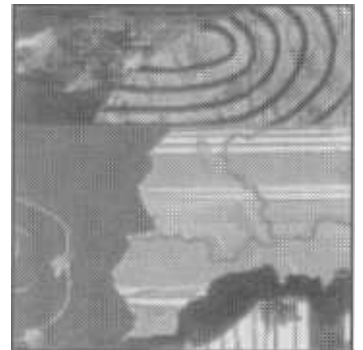
Santiago katedralak be ez dau balio.

—Katedrala egiten kostako zan geiago Picasso'ren laukia baño... Gauza batek balio dau geiago.

Zerk?

—Brasil'eko fubolistak.

—Diruaren mundua zoratuta dago.

GAUDI SANTU-BIDEAN

—Ez nuen uste arkitetorik zeruan egongo zanik.

—Arkitettoa da bat eta konstrutorea beste bat.

Biak antzeko izango dira.

—Ez, ba; emen dozu Antoni Gaudi aldara bidean.

—Nolan liteke?

Reus'en jai eta Barzelona'n il 1926'garren Ekainaren 19'an. Lurperatu, berak egiñiko Sagrada Familia ren lurpeko elizatzooan eortzi eben.

—Nork eskatu dau arkiteto ori aldaretara eramatea?

—Katalunia'ko Gotzaiek 1992'garren urtetik ona; baña, aurretik, aren bizitza arakatu daben injiniero, arkiteto, eskultore sail batek artu eban asmo ori. Eta, aurrera doaz guztiok bat egiñik.

ESKLABUAK SALGAI

—Orain be, orretan gara?
 — Alan dirudi.
 — Zenbatean bakoitza?
 — 100 dolar (15.000 pezta).
 Ez dira galesti. Nork erosten dauz?
 Suiza'ko ONG kristiñau batek.
 —Zertarako erosten dauz?
 —Askatasuna emoteko 1985'ean asi
 zan eta arrezkero 800 erosi ditu.
 Sudan'en gertatzen da salketa au.

Argazkian ikusten dogu eroslea eta saltzaillea; inguruan, berriz, 132 esklabu, geienak neska eta mutil gaztetxoak. (Vida Nueva: Otsailak 21, 1998).

DROGAREN INPERNUA

—Madril'eko Vallecas auzoko zortzi parrokiek bere irrintzia jo dute, bertan zer gertatzen dan munduari erakusteko.
 —Zer da ba, zer ori?
 —Bost milla persona, geienak gazteak, pasatzen omen dira bide aietatik, eguneroko drogaren billa.
 — Ez dira gutxi.
 —Drogaazokarik aundiena ei da. Izena ere dautsoe bide aiei: La Ruta de la Muerte eta El Camino de los Muertos. Merkatu ederra!
 Ezin ei dabe iñork burutu, ez Parrokiek, ez Caritas'ek...
 —Eta, Madril'go agintariak?
 —Ez entzun eta ez ikusi.

MARIO CONDE, ROLDAN ETA MANDO-EULIAK

Irakurri dok zer gertatu dan?
 — Lau urterako kartzelan sartun dabela lapurtxo bat?
 —Orixe: millatxu peseta batzuegatik, lau urteko zigorra eta bestelako arrain-marrajo onek, milloika ta milloika ostu ondoren, kartzelan ate batetik sartu eta bestetik atara...
 —Nire attitta Bartolo'k arrazoi eban.
 —Zer esaten eban, ba?
 Gizarte onetako legeak, armiarma-sareak bezelakoak zirela: eltxo txikiñak arrapatu, bai; bañan, mando-eulirik atrapa ezin, sarea apurtuten dabelako.

LENENGO JAUNARTZEAK ETA COPE

—Udaberriko fruitua dira Jaunartzeak.
 —Makiña bat istillu sortzen da inguru orretan.
 —Daoneko keskaturik nago zer orekin.
 Zer, ba?
 Gure Pinpilinpauza laister izango da orretarako prest.

Geuk be etxean badogu Kirkitxo bat eta bere lengusiñak onelan idatzi dautso:
 Kaixo, Kirkitxo, nere nebak dio Lenengo Jaunartzea zoragarria dala, egiten doutsue erregaloak ugari, patiñak, bizikletak, eskumuturreko erlojuak eta Cope'ri idatzi ezkerro, arek be

sekulako doaiak egiten dauz, zure izena eta noiz egiten dozun esan bear, zoragarria.

— Eta, Cope ori zer da, Goikokale bezelakoa...
 —Ez da Telebista Madril'go irratia, baizik. Naiko txepela...

ALARMA ITALIA'N

— Alarma jotzen asi dira Italia'n.
 —Zer alarma gero?
 Famili geiegi ari dirala kanpotar umetxoak ekarri naian. Ori ona da.
 Geiegizkoak danak dozak txarrak eta agintariak uste dabe azpijoko bat dagoela arazo orretan.
 —Zer azpi-joko egon bear dau umetxo bat estranjeritiek ekarten?
 — Azpi-joko beltza, ikaragarritzkoa: Susmoa artuta daukate, ez ote diran ari umetxoak ekarri eta euren gorpuzkiak trasplanteetarako saltzen...
 —Ori eziña da. Ezin liteke orrelako astakirtenik egon...
 —Diru-gosea duenak, diruagatik edozer gauza egin daike: Ez dagoela Jainko eta Diruari batera serbitzerik...

EZKONTZARAKO ZORION-MANDAMENTUAK

—Ezkontzan zorion izateko, arau batzuek bete bear dira.
 —Zenbat?
 —Pillotxoak.
 —Bat'?
 Alkarregaz ez asarratu biok batera.
 —Bi?
 —Etxea sutan ez ba'dago, ez alkarri garraxirik egin.
 —Iru?
 Alkar-burrukan batek irabazi bear ba'dau, laga besteari irabazten.
 —Lau?

Lagunari kritikaren bat egin bear badiozute, maitasunez egin.
 —Bost?
 —Joanik ziran okerkeriak, ez gogora ekarri.
 —Sei?
 Zatar jokatu bear ba'da, joka edozeñekin; baña, ez lagunakin.
 —Zazpi?
 —Ez lorik artu, eguneko pakea egin barik.
 —Zortzi?
 —Alkarri berba goxoaren bat esan gabe, ez loak artu.
 Bederatzi?
 Okerra egin ba'dezu, aitortu ezazu eta bakarmena eskatu.
 —Amar?
 —Estabaida asteko, bi bear dira eta oker dabillenak egiten dau berbarik geien.

BARTOLO ARROPAINGO
 31-XII-1998